

KARTA PRZEDMIOTU**I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Etyka
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Ethics
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo, Położnictwo
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	I
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	nauki o zdrowiu
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	ks. dr Marcin Ferdynus
---	------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład	30	I	2

Wymagania wstępne	brak
-------------------	------

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1: przedstawienie podstawowych zagadnień z zakresu etyki
C2: prezentacja podstawowych sposobów formułowania i uzasadniania norm moralnych
C3: wprowadzenie do współczesnych dyskusji etycznych

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student posiada wiedzę dotyczącą metodologicznego statusu etyki	Un_W9
W_02	Student zna główne sposoby uzasadniania twierdzeń etycznych	Un_W10
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi scharakteryzować warunki odpowiedzialności moralnej oraz podstawowe elementy struktury ludzkiego działania	Un_U03
U_02	Student potrafi sformułować ocenę moralną przykładowego działania na podstawie poznanych stanowisk etycznych	Un_U04
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student potrafi uczestniczyć w dyskusji, dbając o uzasadnienie własnych przekonań moralnych	Un_K03, Un_K04

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Zagadnienia wstępne. Specyfika dobra moralnego. Definicja etyki, etyka normatywna a etyka opisowa. Etyka a teologia moralna, filozoficzny charakter refleksji etycznej. Etyka a metaetyka, podstawowe kierunki współczesnej metaetyki.
2. Czyn i jego specyfika: Decyzja i proces jej kształtowania. Wolność a konieczność i przymus. Przeszkody ograniczające świadomość i wolność czynów.
3. Spór o kryterium wartości moralnej czynu. Eudajmonizm i jego odmiany (hedonizm i utilitaryzm, szkoła cyników i stoicyzm, perfekcjonizm). Deontologizm i jego odmiany (teonomizm i inne wersje heteronomizmu, etyka I. Kanta i J. P. Satri'a). Personalizm i jego współczesne odmiany. Metafizyczne ugruntowanie personalizmu.
4. Źródła moralności czynu (fontes moralitatis): cel przedmiotowy a cel podmiotowy. Dobroć a słuszność czynu. Cel a środki.
5. Prawo naturalne. Spór o jego istotny sens. Skłonności naturalne człowieka. Prawo naturalne a prawo stanowione. Prawa człowieka. Przemiany moralne a przemiany obyczajowe. Relatywizm a dojrzewanie moralne.
6. Sumienie. Jego sens habitualny i aktualny. Sumienie jako subiektywnie ostateczna norma moralności. Błędy sumienia. Znaczenie „złotej reguły”. Wychowania sumienia.
7. Cnoty i wady. Definicja cnoty moralnej. Cztery cnoty kardynalne (ze szczególnym uwzględnieniem roztropności i sprawiedliwości). Akt moralnie zły a błąd. Siedem wad głównych. Istota charakteru moralnego.
8. Analiza wybranych zagadnień moralnych z zakresu etyk stosowanych.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	wykład konwencjonalny	egzamin	karta egzaminacyjna
W_02	wykład konwersatoryjny	egzamin	karta egzaminacyjna
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	studium przypadku	egzamin	karta egzaminacyjna
U_02	studium przypadku	egzamin	karta egzaminacyjna
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	studium przypadku	egzamin	karta egzaminacyjna

VI. Kryteria oceny

Warunki zaliczenia wykładu: Obecność i aktywność na zajęciach; egzamin w formie ustnej lub pisemnej.

Ocena niedostateczna

(W) Student nie posiada wiedzy dotyczącej metodologicznego statusu etyki, nie zna podstawowych sposobów uzasadniania twierdzeń etycznych.

(U) Student nie potrafi scharakteryzować warunków odpowiedzialności moralnej oraz podstawowych elementów struktury ludzkiego działania.

(K) Student nie prezentuje wypowiedzi respektujących odmienne poglądy etyczne.

Ocena dostateczna

(W) Student posiada częściową wiedzę dotyczącą metodologicznego statusu etyki. Zna niektóre

sposoby uzasadniania twierdzeń etycznych.

(U) Student potrafi częściowo scharakteryzować warunki odpowiedzialności moralnej oraz podstawowe elementy ludzkiego działania.

(K) Student wypowiada się, respektując odmienne poglądy etyczne i starając się zrozumieć stojące za nimi racje.

Ocena dobra

(W) Student posiada dobre rozeznanie w kwestii metodologicznego statusu etyki oraz sposobów uzasadniania twierdzeń etycznych.

(U) Student potrafi poprawnie scharakteryzować wszystkie warunki odpowiedzialności moralnej oraz podstawowe elementy ludzkiego działania.

(K) Wypowiedzi studenta wykazują dbałość o jasne formułowanie własnych przekonań moralnych, ich uzasadnienie oraz szacunek dla osób prezentujących odmienne poglądy.

Ocena bardzo dobra

(W) Student posiada usystematyzowaną i ugruntowaną wiedzę dotyczącą koncepcji etyki, teorii etycznych oraz metod uzasadniania twierdzeń etycznych.

(U) Student potrafi scharakteryzować wszystkie warunki odpowiedzialności moralnej i elementy ludzkiego działania oraz wskazać, które z nich są przedmiotem sporu współczesnych teorii etycznych.

(K) Wypowiedzi studenta wykazują dbałość o jasne i precyzyjne formułowanie własnych przekonań moralnych, ich uzasadnienie oraz szacunek dla osób prezentujących odmienne poglądy.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

VIII. Literatura

Literatura podstawowa:
1. T. Styczeń, Wprowadzenie do etyki, Lublin 1994
2. A. Szostek, Pogadanki z etyki, Częstochowa 1994
3. T. Ślipko, Zarys etyki ogólnej, Kraków 2009
4. B. Dobrowolska, Wprowadzenie do medycznej etyki troski, Branta, Bydgoszcz 2010.
5. I. Wrońska, Mariański J. (red.), Etyka w pracy pielęgniarstwa, Czelej, Lublin 2002.
Literatura uzupełniająca:
1. K. Wojtyła, Człowiek w polu odpowiedzialności, Lublin-Rzym 1991
2. K. Wojtyła, Miłość i odpowiedzialność, Lublin 1982
3. J. Woroniecki, Katolicka etyka wychowawcza, T.1, Lublin 1986
4. P. Singer, Przewodnik po etyce, Książka i Wiedza, Warszawa 2009
5. A. Szostek, Wokół godności, prawdy i miłości, Lublin 1995
6. B. Chyrowicz, Bioetyka. Anatomia sporu. Znak, Kraków 2015.
7. M. Ferdynus, Przedłużanie życia jako problem moralny, Biblos, Tarnów 2017